

Verbond tussen David en Jonathan

Periodethema: Koningen
1 Samuël 20

KERNTEKST

'Alzo maakte Jonathan een verbond met het huis van David, zeggende: Dat het de Heere eise van de hand der vijanden Davids' (1 Sam. 20: 16).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Jonathan, de zoon van Saul, had een hechte, liefdevolle vriendschap met David. Hij weet dat de Heere het huis van Saul zal straffen en de vijanden van David zal uitroeien. Om daarvoor, ook in de toekomst, bewaard te blijven sluit hij een verbond met David dat, als deze koning is, hem en zijn familie barmhartigheid zal bewijzen. Mocht David of een van de opvolgers uit zijn nageslacht het verbond verbreken, dan laat de Heere dat door Davids vijanden bestraffen.

BEGINSITUATIE

Saul wil David na de strijd met Goliath doden. Jonathan waarschuwt David en beschuldigt zijn vader een onschuldige te willen doden. Saul zweert dat hij zoiets nooit zal doen. Als David de Filistijnen verslagen heeft, probeert Saul hem weer te doden en laat hij het huis van David bewaken. Michal leidt de bewakers om de tuin. Als Saul haar tot verantwoording roept, zoekt ze een uitvlucht. David vlucht naar Samuël. Saul zendt drie keer knechten om David gevangen te nemen. Drie keer gaan ze ter plaatse mee profeteren. Saul overkomt hetzelfde als hij zelf komt. Zo verhindert God zijn plan.

DOELSTELLINGEN

- Echte vriendschap komt uit de Heere voort.
- De Heere heeft ook een verbond met ons gemaakt.
- Jonathan had David meer lief dan zijn eigen vader.
- De Heere zorgt voor bewaring.

INDELING

- Jonathan en David sluiten een verbond.
- David afwezig op het feest van de nieuwe maan.
- Saul wil Jonathan doden.
- Jonathan ontmoet David en neemt afscheid.

OPMERKINGEN

Wellicht vinden kinderen het vreemd dat David en Jonathan elkaar kussen. Laat duidelijk blijken dat deze vriendschap tussen hen beide iets anders is als wat wij tegenwoordig homofiele gevoelens noemen.

ZINGEN

Psalm 89: 9; 139: 1 en 2.

'Welk een vriend is onze Jezus' (JdH150).

'Ik heb je bij je naam geroepen' (WKK 610).

'Abba, Vader, U alleen' (WKK 419).

UITLEG VAN DE PSALM

David is door de Heere uit Israël verhoogd, verheven en uitverkoren om koning dat volk te worden. Hij wordt Gods *knecht*, dienaar en Zijn *gunsteling*, zijn geliefde, genoemd. God heeft hem door zijn zalving aan Zichzelf en Israël verbonden.

MATERIALEN

- In de map zitten passende platen over deze geschiedenis.
- Meer materialen en informatie op de website.
- Laat eventueel een speer of een pijl zien of neem deze mee.

BORDPLAN

Het verschil tussen het verbond en vriendschap.

INTRODUCTIE

Terugvragen.

Waarom wil koning Saul, David doden?

Waar vlucht David heen?

Wie helpt David bij het vluchten?

Waarom is dat best vreemd?

Op welke manier heeft Michal de soldaten misleid?

Wat gebeurde er met de drie groepen soldaten van Saul toen ze David moesten gaan vangen?

Wat gebeurde er met koning Saul zelf toen hij David wilde gaan halen?

Wat zou hij ervan geleerd kunnen hebben?

Vandaag zien we dat koning Saul er helemaal niets van geleerd heeft.

Wat is het fijn als je een echte vriend hebt die je kunt vertrouwen. Als je een vriend hebt die je helpt als je wordt gepest of als je niet mee kunt komen op school. Een vriend die er altijd voor je is en die voor je door het vuur gaat.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Ik kan je wel vertellen, die vrienden zijn er niet veel. In de geschiedenis van vandaag komen we wel een mooi voorbeeld tegen, luister maar!

Vertelling

David is al heel lang op de vlucht. Nergens is er een rustplaats waar hij lang kan blijven. Onrustig wordt hij. Is er dan nergens rust? Als David bijna ten einde raad is, ontmoet hij Jonathan weer, zijn vriend, de zoon van koning Saul. Net nadat hij uit de plaats Najoth is gevlucht. 'Jonathan, wat heb ik toch verkeerd gedaan? Wat is mijn zonde tegen uw vader Saul? Als ik een misdadiger ben, dood mij dan.' Jonathan probeert David te troosten. 'Als mijn vader jou wil doden zou ik het weten.' Maar David is niet gerust op dit antwoord. Nee, hij heeft inmiddels wel zoveel mensenkennis opgedaan dat als Saul hem wil doden, hij dat zeker niet tegen Jonathan zou zeggen, omdat Saul wel weet dat David en Jonathan vrienden zijn. 'Jonathan, er is maar een kleine stap tussen mij en de dood.' Het leven van David hangt aan een zijden draad. David is zo somber als de nacht. Hij voelt zich verlaten van God en de mensen en is door Samuël verborgen bij de rots Haazel. Jonathan zegt: 'Niemand zal weten dat u daar bent, alleen ik weet het. Ik zal u zeggen hoe mijn vader over u denkt.' Morgen is het feest van de nieuwe maan, dan is er een grote maaltijd aan het hof. Daar worden alle mensen van de hofhouding en soldaten verwacht. David ook, want hij is een hoge ambtenaar en wordt op die maaltijd verwacht. Hij zal plaats moeten nemen naast de koning. David vraagt aan Jonathan om daar vrijgesteld van te zijn. Jonathan moet zeggen

dat David in Bethlehem is om bij zijn familie het offerfeest te vieren. Als de koning dan niet kwaad wordt omdat de plaats van David leeg is, dan kan hij terug naar het paleis. Maar als koning Saul kwaad wordt en David probeert te doden, weet David waar hij aan toe is. Meerdere zaken van dit plan worden in detail besproken.

JONATHAN EN DAVID SLUITEN EEN VERBOND

Het plan is duidelijk. Jonathan maakt een verbond met het huis van David. Jonathan zweert David, omdat hij zoveel van hem houdt. Hij staat achter David en zijn familie. Dat zal altijd zo blijven. Wat er ook gebeurt. 'Over drie dagen zie je me weer, maar laten we voorzichtig zijn. Je weet nooit. Niemand moet ons samen bij de schuilplaats zien. Ik zal komen met pijl en boog en ik doe net alsof ik dan aan het oefenen ben in het schieten. En ik zal een jongen meebrengen die mijn pijlkoker draagt. Ik zal vlak bij de rots komen. Dan moet je goed luisteren! Als ik mijn jongen roep, nadat ik geschoten heb en tegen hem zeg: 'Kom toch terug, mijn pijlen liggen niet zo ver', dan is dat voor u een goede boodschap. Dan is mijn vader niet kwaad meer op je en dan kun je gerust naar het paleis komen. Maar als ik tegen de jongen zeg: 'Loop toch door, mijn pijlen liggen veel verder!' dan is het een kwade boodschap voor je. Het is een teken dat je leven in gevaar is en dat mijn vader je wil doden, waar hij je ook vindt.' David verbergt zich in het veld en wacht met spanning af wat er gaat gebeuren.

DAVID AFWEZIG OP HET FEEST VAN DE NIEUWE MAAN

In het paleis zien we dat de feesttafels zijn aangezicht om het nieuwe maanfeest te vieren. Op de eerste avond van het feest ziet de koning dat David ontbreekt. Zijn plaats is leeg. Maar de koning zwijgt. Er moet een ernstige reden zijn dat David er niet is. Maar de tweede avond ontbreekt David weer en dan vraagt hij aan zijn zoon Jonathan waarom David gisteren en vandaag afwezig is. 'David heeft aan mij gevraagd of hij een offermaaltijd mocht gebruiken in Bethlehem, omdat hij verlangen had naar zijn huis. Daarom is hij hier niet. Ik heb hem toestemming gegeven.' Jongens en meisjes, jullie begrijpen wel dat koning Saul razend is geworden op David. Saul is er nu zeker van overtuigd: David moet sterven. Maar Saul is ook razend op zijn zoon Jonathan 'Jij? Moet jij hem beschermen? Is hij ook niet jouw vijand? Wie zal zitten op de troon als ik gestorven zal zijn? Jij of hij? Ga heen en zoek hem op en dood hem.' Hierop antwoordt Jonathan: 'Vader, waarom zal hij gedood worden? Wat heeft David gedaan?'

SAUL WIL JONATHAN DODEN

Dan slingert Saul in woede zijn spies naar zijn zoon. Jonathan staat op van de maaltijd. Hij heeft van

kwaadheid om de onrechtvaardigheid van zijn vader. Je kunt respect hebben voor Jonathan. Hij wordt niet boos, hij zwijgt en gaat weg zonder te eten. Het is hem duidelijk geworden dat zijn vader David zeker zal doden.

In de vroege morgen gaat Jonathan het veld in. Het is de tijd die hij heeft afgesproken met David. Jonathan heeft een jongen bij zich. Goed luisteren wat hij tegen die jongen gaat zeggen: 'Loop, zoek nu de pijlen die ik schieten zal.' De jongen loopt vooruit. Jonathan schiet de pijl en de pijl schiet over de jongen heen. Als de jongen bij de pijl is gekomen, roept Jonathan: 'De pijlen zijn van jou af en verder.' Weer roept Jonathan de jongen na en zegt tegen hem: 'Haast u, sta niet stil, spoed je, sta niet stil!' De jongen raapt de pijl op en brengt die naar Jonathan. David en Jonathan weten samen dat er gevaar is. Voor de jongen blijft het een geheim. Hierna stuurt hij de jongen met de pijl en boog naar de stad. Hij heeft zijn opdracht keurig uitgevoerd.

JONATHAN ONTMOET DAVID EN NEEMT AFSCHEID

David weet nu dat hij verder moet vluchten, want dat hield het teken in. Jonathan kan zijn verlangen niet bedwingen om zijn vriend David nog even te ontmoeten. David ziet zijn vriend Jonathan aankomen. Hij valt op zijn gezicht ter aarde en hij buigt zich driemaal. Ze kussen elkaar en huilen samen van verdriet. Hier zien we twee echte vrienden. Beiden zweren elkaar trouw voor het aangezicht van de Heere, hun God. Dan spreekt Jonathan nog een keer: 'Ik wil hebben David, dat u in mijn plaats koning wordt. Ik ben blij dat God u verkoren heeft.' Weer ziet David hoe ver de trouw van Jonathan gaat en hij heeft hem lief, zoals hij nog nooit iemand heeft liefgehad. Dat kan alleen als je genade hebt ontvangen! Daarna gaan de wegen van David en Jonathan uit elkaar. Jonathan gaat naar het pa-

leis en David vlucht verder naar een onbekende toekomst, zoals het nu lijkt.

AFSLUITING

God heeft ons nog veel meer lief gehad dan Jonathan en David elkaar hebben liefgehad. Hij heeft ons zo lief gehad dat Hij Zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat een ieder die in Hem gelooft het eeuwige leven heeft. In de Heere Jezus Die nog veel groter is dan David. Net als David was de Heere Jezus Zijn leven ook niet zeker op deze aarde. Hij ging de strijd ook aan tegen de duivel. Niemand wilde dat Hij Koning werd. Wij willen eigenlijk ook niet dat Hij Koning over ons leven wordt. Maar de Heere heeft Zijn hand uitgestoken naar ons. Hij is een verbond aangegaan met ons. Wat is ons antwoord?

VERWERKING

- Groepsgesprek.

Bespreek met elkaar het verbond dat de Heere met ons heeft gesloten. Welk verbond wordt bedoeld? Kijk naar het doopformulier: 'Want als wij gedoopt worden, zo betuigt en verzegelt God de Vader, dat Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht, ons tot kinderen en erfgenamen aanneemt, en daarom van alle goed ons verzorgen, en alle kwaad van ons weren, of ten onze beste keren wil.' Onderstreep de belangrijke woorden.

Wat betekent eeuwig verbond?

Wie sluit er met ons het verbond?

Wat belooft God de Vader aan ons?

Waarom kun je blij worden, omdat je gedoopt bent?

Dit verbond gaat veel verder dan vriendschap tussen vrienden waar we de vorige keer over hebben gesproken. Wat zijn de verschillen?

Maak eventueel twee kolommen op bord en zet de verschillen tussen vriendschap en Gods verbond naast elkaar. Laat de kinderen zelf de verschillen benoemen.

